MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
Sekce informatiky, statistiky a analýz
Odbor školské statistiky a analýz

č. 5/2026

NEWSLETTER

DATOVĚ-ANALYTICKÁ PODPORA PRO HODNOCENÍ A ŘÍZENÍ VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY V ČR

Poskytujeme datově-analytickou podporu jednotlivým útvarům ministerstva. Přispíváme k tvorbě politiky založené na důkazech.

Název projektu: Datově-analytická podpora pro hodnocení a řízení vzdělávací soustavy ČR
Registrační č. projektu: CZ.02.02.XX/00/22_005/0002901

Spolufinancováno Evropskou unií
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
edu.cz

OBSAH

01 **Úvodní slovo** 03
Hlavní projektové manažerky Hany Jelínkové

02 **Data z přijímacích zkoušek potvrzují: přijetí na SŠ většinou znamená i nástup** 04
Analýza přijímacího řízení na střední školy 2025/26

03 **V příštích pěti letech budou mít školy stále poptávku po kvalifikovaných učitelích** 05
Sekundární analýza – mimořádné šetření ke stavu zajištění výuky učiteli

04 **Kde jsou nejstarší učitelé a učitelky? Nová data ukazují rozdíly** 07
Sekundární analýza – mimořádné šetření ke stavu zajištění výuky učiteli

05 **Ve školách je 81 tisíc ukrajinských dětí. Nejvíce přibývá středoškoláků** 09
Analýza Základní informace k ukrajinské problematice v regionálním školství

06 **EduData si nachází své stálé uživatele** 11
Nové statistiky návštěvnosti aplikace EduData

07 **Šetření wellbeingu žáků** 11
Představení nového šetření

08 **Budoucí spotřebitelé a investoři – vliv rodinného prostředí** 13
Sekundární analýza šetření PISA 2022 – finanční gramotnost

09 **Zvídavost pomáhá překonat znevýhodnění** 16
Sekundární analýza šetření PISA 2022 – tvůrčí myšlení

10 **Očima projektového koordinátora** 18
Představení Stanislava Volčíka

11 **Výhled do roku 2035: Co čeká české školy?** 19
Webinář demografické projekce českých dětí a žáků

12 **Výsledky českých žáků v šetření PISA 2022 a možnosti rozvoje jejich potenciálu** 20
Shrnutí 8. odborného panelu

13 **Nerovnosti ve vzdělávání napříč životem: od předškoláka k dospělému** 22
Pozvánka na 9. odborný panel

14 **Inspirace z Polska: když data propojují vzdělávání a trh práce** 23
Článek z pracovní cesty do Varšavy

15 **Na čem nyní pracujeme** 24
Propojení dat s trhem práce
Infografiky pro odbornou i širokou veřejnost
Pět podob datově-analytické podpory

16 **Infografiky k přijímacímu řízení na SŠ** 27
Ukázka infografik publikovaných na projektovém facebooku

17 **Kontakty** 28
Oddělení analytické podpory a projektových výstupů
Oddělení národních analýz
Oddělení sekundárních analýz

Abychom text zjednodušili, používáme generické maskulinum, které zahrnuje všechny genderové identity.

Není-li uvedeno jinak, jsou použité obrázky pod licencí CC0 (Pixabay, Pexels) nebo byly generovány pomocí nástrojů umělé inteligence.

Obsah Newsletteru byl vytvořen v Canva.com

Úvodní slovo

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

přinášíme Vám další newsletter projektu Datově-analytická podpora pro hodnocení a řízení vzdělávací soustavy v ČR (zkráceně IPs DATA). Naše analytická jednotka se již etablovala v rámci MŠMT a kolegům poskytuje podporu v celé řadě agend. Opět Vám tak můžeme představit sérii užitečných výstupů, na kterých jsme pracovali v uplynulých týdnech a měsících.

Klíčové informace o stavu zajištění výuky učiteli z mimořádného šetření jsme podrobně rozpracovali v tématu věkové struktury učitelů a tématu budoucí poptávky po učitelích. Díky tomu můžeme v těchto tématech nabídnout podrobnější pohled na tuto problematiku a podpořit tak kolegy, kteří připravují systém podpory pro stávající učitele a vytváří nástroje pro přípravu těch budoucích.

Nejen pro zřizovatele škol, ale také pro rodiče a žáky, je přínosná analýza průběhu loňských přijímacích zkoušek. Z té vyplývá, že drtivá většina uchazečů o studium na střední škole nastoupila do školy a oboru, do kterého se hlásili. V návaznosti na interaktivní demografickou projekci počtu dětí v mateřských školách jsme vytvořili a prezentovali také projekce pro základní a střední školy. Věříme, že tyto nástroje budou přínosné k vyhodnocování dynamického demografického vývoje.

Rubrika “Na čem pracujeme” pak přináší příklady analytické podpory, kterou poskytujeme kolegům v rámci MŠMT. Věříme ale, že řada připravených nástrojů bude užitečná i širšímu okruhu uživatelů. Sledujeme také návštěvnost prvního modulu aplikace EduData a je zřejmé, že si aplikace již našla své stálé uživatele.

V neposlední řadě se také dočtete o aktuálních sekundárních analýzách z mezinárodních šetření zaměřených na finanční gramotnost a tvůrčí myšlení, o naší výměně zkušeností s kolegy analytiky v Polsku či o proběhlých odborných panelech.

Přijměte, prosím, také pozvání do naší skupiny na facebooku, kam sdílíme zajímavé příspěvky spojené s daty o školství, pozvánky na naše akce, infografiky a další užitečné materiály.

Přeji Vám příjemné čtení!

Hana Jelínková
Hlavní manažerka projektu IPs DATA

Data z přijímacích zkoušek potvrzují: přijetí na SŠ většinou znamená i nástup

Analýza přijímacího řízení na střední školy 2025/26

Přes 160 tisíc uchazečů podalo na jaře 2025 přihlášky na střední školy. Naprostá většina z nich pak nastoupila do školy, do které byla přijata. To ukazuje analýza IPs DATA o přijímacím řízení pro školní rok 2025/26, která propojuje data z elektronického systému pro podávání přihlášek DiPSy s podzimními údaji z matrik.

Data potvrzují, že naprostá většina všech účastníků (93,9 %) 1. a 2. kola přijímacího řízení skutečně nastoupila do oboru a školy, kam byla přijata. U žáků posledních ročníků základních škol je tato shoda ještě vyšší – činní 95,7 procent. Pouze minimální podíl deváťáků (3,3 %) nakonec nastoupil do jiného oboru, než do kterého byl původně přijat.

Více než dvě třetiny uchazečů z posledního ročníku ZŠ (69,6 %) byly přijaty do svého nejpreferovanějšího oboru, tedy do školy, kterou uvedly jako svou 1. prioritu v přihlášce. Přes 3 tisíce žáků naopak nebylo úspěšných u přijímacích zkoušek, ale do střední školy přesto nastoupili. S vysokou pravděpodobností totiž tito žáci uspěli v dalších kolech či na základě odvolání.

Rozdíly mezi přijetím a nástupem do dané školy odhalilo také srovnání krajů. Nejvyšší míra shody panuje ve Zlínském a Plzeňském kraji (oba kraje okolo 97 procent). Naopak v Praze nastoupilo nejméně uchazečů do školy, kam úspěšně složili přijímací zkoušku (94,2 %). V 1. ani 2. kole přijímacího řízení neuspělo pouze 1,4 procenta žáků z posledních ročníků ZŠ a nebylo přijato do žádného oboru.

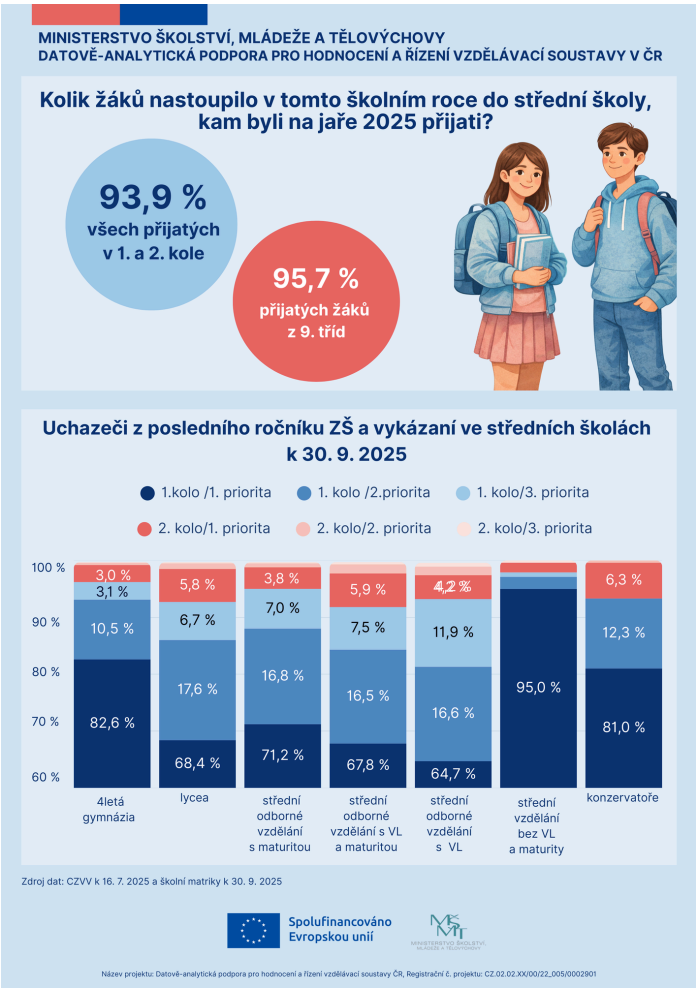

Analýzu přijímacího řízení na střední školy najdete zde

V příštích pěti letech budou mít školy stále poptávku po kvalifikovaných učitelích. Nejvíce na druhém stupni a SŠ

Sekundární analýza mimořádného šetření ke stavu zajištění výuky učiteli

Téměř tři čtvrtiny středních škol a dvě třetiny základních škol na 2. stupni budou v následujících 5 letech potřebovat zajistit kvalifikované učitele. Vyplývá to ze sekundární analýzy mimořádného šetření ke stavu zajištění výuky učiteli, do kterého se na jaře 2025 zapojilo 8 694 škol. Poptávka po učitelích přitom není plošná, liší se podle druhu školy, regionu i aprobovanosti učitelského sboru.

Potřebu zajistit kvalifikované pedagogy během následujících 5 let deklaruje 40 % mateřských škol, více než polovina základních škol (50 % na 1. stupni a 67 % na 2. stupni) a tři čtvrtiny středních škol (74 %). Nejde přitom jen o neobsazená místa. Učitelské pozice často zastávají osoby, které nesplňují zákonné požadavky na odbornou kvalifikaci.

Právě podíl nekvalifikovaných a neaprobovaných pedagogů na složení učitelského sboru se ukazuje jako klíčový faktor. Mezi základními školami 2. stupně, kde více než polovina pedagogů učí předměty, které nemají vystudované, hlásí potřebu náboru 73 % škol. Naopak jen třetina škol s aprobovanými učiteli potřebuje zajistit kvalifikované učitele.

Výrazné jsou i regionální rozdíly. Například v Praze na 1. stupni ZŠ deklaruje potřebu zajistit kvalifikované učitele téměř 70 % škol. Obecně platí, že v největších městech je poptávka nejvyšší. Školy v nich hledají pedagogy častěji pro nejbližší školní rok a jejich zajištění vnímají jako významný či kritický problém.

Nejvýraznější je problém u učitelů informatiky. Pro 2. stupeň ZŠ a SŠ potřebují školy v horizontu příštích 5 let sehnat přes 1 990 učitelů informatiky, přibližně 1 950 učitelů fyziky a více než 1 850 učitelů matematiky. Nabídka absolventů pedagogických fakult však pokryje jen zlomek této potřeby.

Zjištění z analýzy tak představují zásadní podklad pro strategické plánování kapacit pedagogických fakult. Na základě přesných dat a sladěním budoucí nabídky absolventů s reálnou poptávkou na školách lze zajistit, aby české regionální školství mělo dostatek kvalifikovaných učitelů.

Analýzu potřeb kvalifikovaných učitelů najdete zde

Potřeba kvalifikovaných učitelů

Školy, které v příštích 5 letech budou potřebovat zajistit alespoň jednoho kvalifikovaného učitele

Mateřské školy	1. stupeň ZŠ	2. stupeň ZŠ	Střední školy
2 162 škol	**2 153 škol**	**1 980 škol**	**962 škol**
40,2 % škol	**50,1 % škol**	**67,2 % škol**	**73,9 % škol**

Potřeba kvalifikovaných učitelů podle vybraných předmětů

Orientační přepočet na fyzické osoby dle průměrné výše úvazku stávajících učitelů

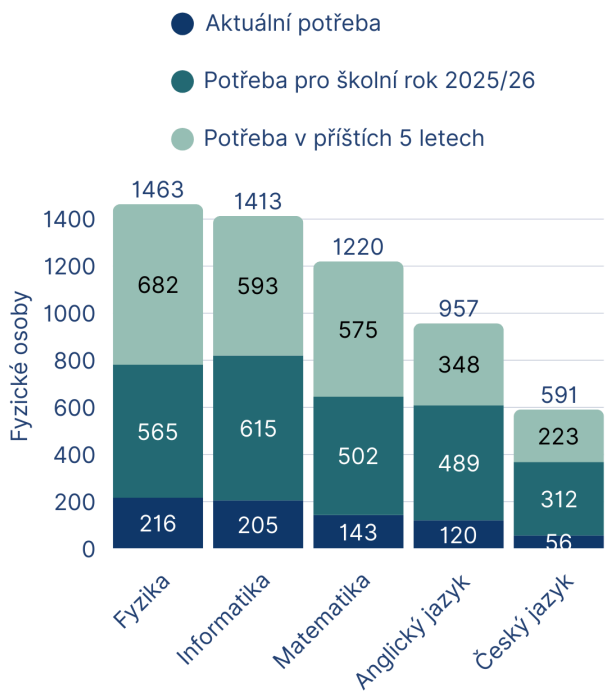

2. stupeň ZŠ

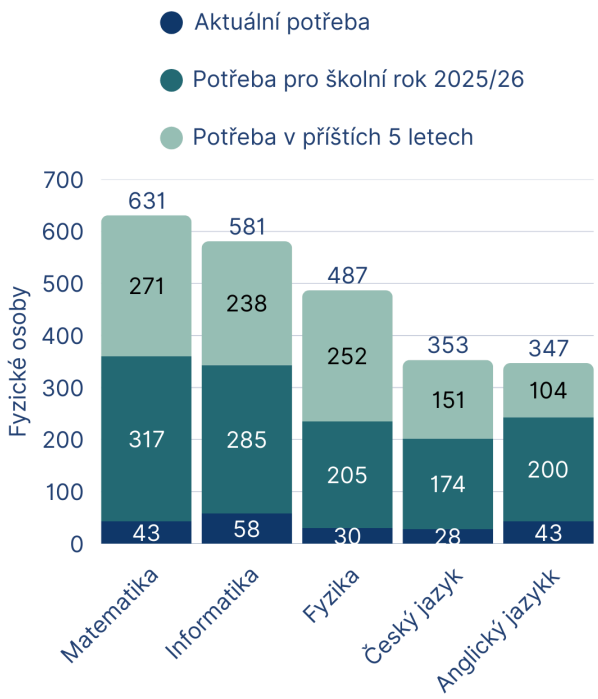

Střední školy

Aktuální potřeba je v době konání šetření (duben/květen 2025)

Zdroj: MŠMT 2025, Data z Mimořádného šetření ke stavu zajištění výuky učiteli v MŠ, ZŠ, SŠ a VOŠ

Spolufinancováno Evropskou unií
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
edu.cz

Název projektu: Datově-analytická podpora pro hodnocení a řízení vzdělávací soustavy ČR, Registrační č. projektu: CZ.02.02.XX/00/22_005/0002901

Kde jsou nejstarší učitelé a učitelky? Nová data ukazují rozdíly

Sekundární analýza mimořádného šetření ke stavu zajištění výuky učiteli

V roce 2025 byl průměrný věk učitelů 47,4 roku. I když je to méně než průměr celé dospělé populace, ve srovnání s ekonomicky aktivními obyvateli jsou pedagogové v průměru o téměř tři roky starší. Zjištění přináší nová analýza věkové struktury českých učitelů vycházející z mimořádného šetření.

Klíčovým zjištěním je, že pedagogické sbory nestárnou všude stejně. Nejmladší učitele najdeme v mateřských školách (44,7 roku), kde je také nejvyšší podíl pedagogů do 35 let (24 %). Naopak nejstarší sbory mají vyšší odborné školy s průměrem 50,6 roku a střední školy (49,3 roku).

Zajímavým poznatkem je rozdílný průměrný věk mezi učiteli a učitelkami. Muži jsou napříč školami v průměru asi o 2,5 roku mladší než ženy. Největší rozdíl je v mateřských školách (téměř 6 let), ve středních školách už je věkový rozdíl malý. Klíčová je také role zřizovatele. Soukromí zřizovatelé mají v průměru o 4 roky mladší pedagogické sbory.

Analýza potvrzuje, že učitelé některých předmětů mají vyšší věkový průměr. Zatímco učitelé angličtiny či mediální výchovy patří k těm nejmladším, u učitelů fyziky, matematiky nebo odborných technických předmětů je průměrný věk výrazně vyšší.

V regionálním srovnání jsou pedagogové nejstarší v Karlovarském kraji (49,1 roku). Praha se vymyká hned ve dvou směrech – sice má nejvyšší podíl učitelů do 34 let (20 %), ale zároveň i nejvíce pedagogů nad 65 let (7 %), což signalizuje blížící se vlnu odchodů do důchodu.

Nejpočetnější věkovou skupinou v českém regionálním školství jsou lidé ve věku 45–49 let (16 %). Tato skupina kopíruje sílu populačních ročníků a tvoří páteř současného vzdělávacího systému. Analýza tak upozorňuje na personální rizika spojená se stárnutím učitelů a jejich generační obměnou.

Analýzu věkové struktury učitelů najdete zde

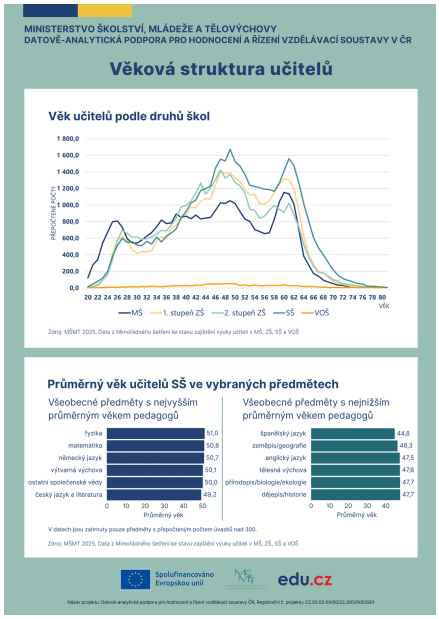

Věková struktura učitelů

Průměrný věk učitelů

47,4 roku

Průměrný věk ekonomicky aktivních obyvatel

44,5 roku

Srovnání věkové struktury učitelů s ekonomicky aktivní populací

Podle pohlaví, % podíl na dospělé populaci 20 let a více

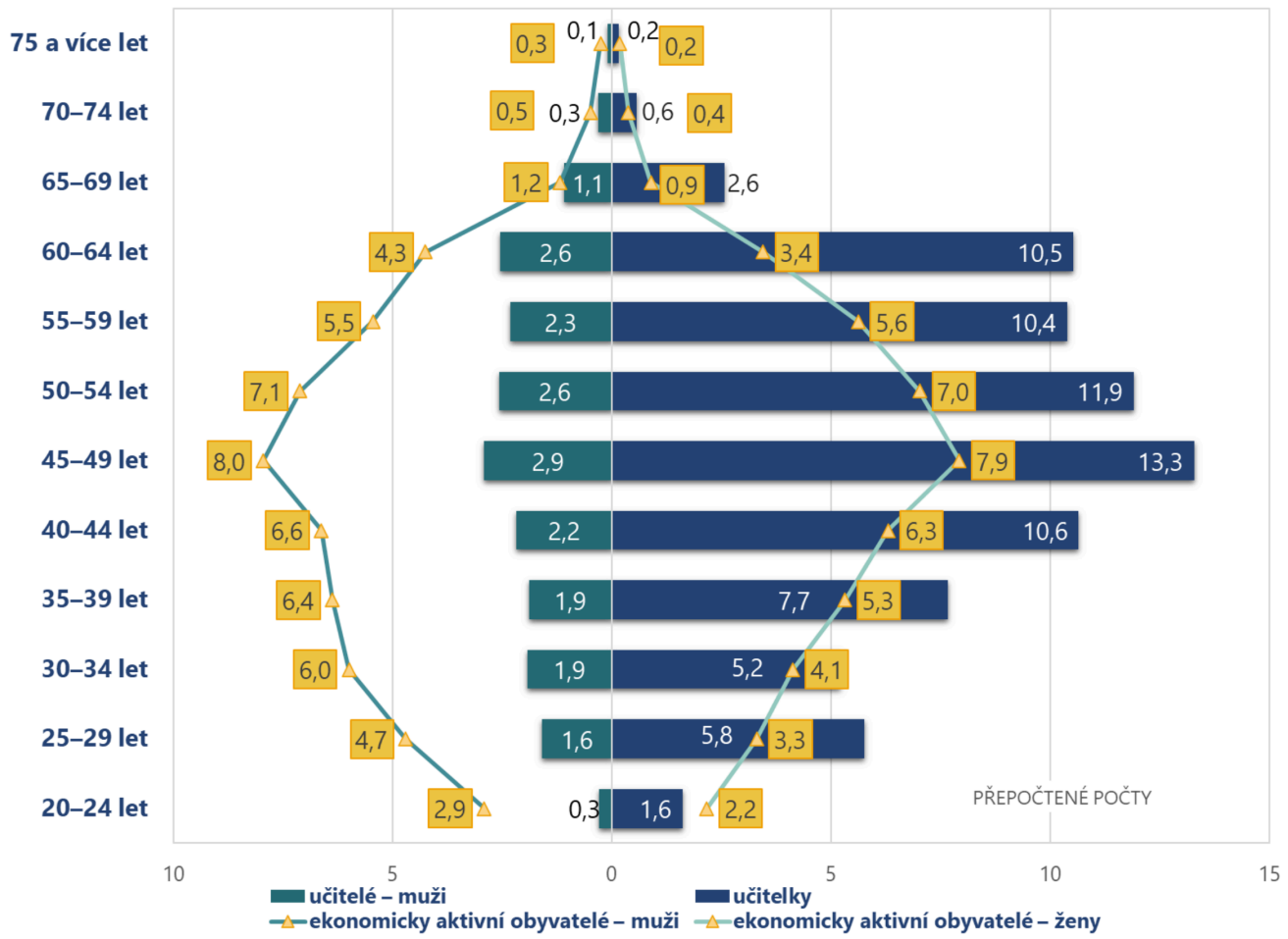

Zdroj: MŠMT 2025, Data z Mimořádného šetření ke stavu zajištění výuky učiteli v MŠ, ZŠ, SŠ a VOŠ; ČSÚ, VŠPS (1q 2025)

Spolufinancováno Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

edu.cz

Název projektu: Datově-analytická podpora pro hodnocení a řízení vzdělávací soustavy ČR, Registrační č. projektu: CZ.02.02.XX/00/22_005/0002901

Ve školách je 81 tisíc ukrajinských dětí a žáků. Nejvíce přibývá středoškoláků

Analýza Základní informace k ukrajinské problematice v regionálním školství

Po vypuknutí válečného konfliktu na Ukrajině v únoru 2022 se Ukrajinci stali a zůstávají nejpočetnější skupinou cizinců v českém vzdělávacím systému. V českých školách se letos vzdělává přes 81 tisíc dětí a žáků s ukrajinským občanstvím, z nichž více než 55 tisíc tvoří azylanti. Vyplývá to z nejnovějších dat, které IPs DATA o Ukrajincích pravidelně analyzuje.

Nejvýraznější změna se odehrává ve středních školách. Počet ukrajinských azylantů zde meziročně vzrostl o 30 procent na 9 381 žáků. Naopak v mateřských školách se počty ukrajinských azylantů zvýšily jen mírně (o 2 % na 6 tisíc dětí) a v základních školách naopak mírně klesly (o 0,4 % na 39,5 tisíce žáků).

Regionálně zůstává situace nerovnoměrná – nejvyšší podíly dlouhodobě vykazují Praha, Karlovarský a Plzeňský kraj. Například v Praze tvoří ukrajinští azylanti přes 7 procent všech žáků základních škol.

Přesto se nepotvrdily obavy z plošného přetížení tříd. V 60 % běžných tříd ZŠ a téměř 74 % tříd SŠ není žádný ukrajinský azylant. Třídy s více než pěti azylanty tvoří jen jednotky procent.

Ubývá také segregovaných kolektivů. Počet plně ukrajinských tříd v ZŠ klesl od roku 2022 na polovinu (ze 74 na 37) a vzdělává se v nich jen 1,5 % ukrajinských azylantů. Ve středních školách už samostatné ukrajinské třídy nejsou.

Od školního roku 2021/22 se struktura ukrajinských dětí a žáků v regionálním školství zásadně proměnila – dříve převažující žáci s trvalým pobytem byli početně převýšeni vlnou azylantů. Data také ukazují, že zatímco předškolní a základní vzdělávání se stabilizuje, novou výzvou je integrace silnější generace ukrajinských žáků ve středních školách.

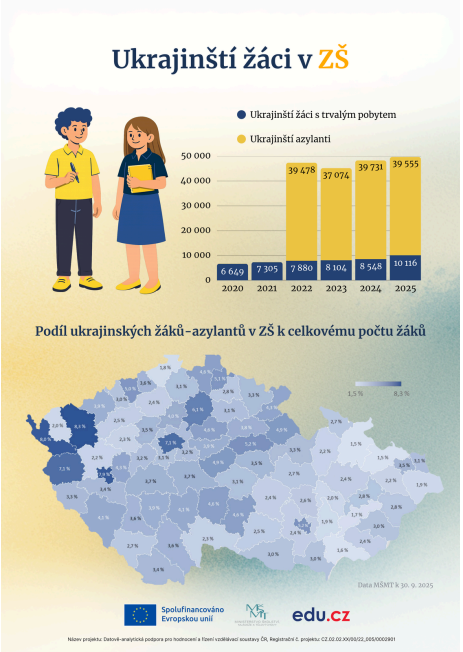

Základní informace k ukrajinské problematice v regionálním školství najdete zde

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
DATOVĚ-ANALYTICKÁ PODPORA PRO HODNOCENÍ A ŘÍZENÍ VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY V ČR

Ukrajinské děti a žáci v českých školách
Data pro školní rok 2025/26

celkem
81 126
ukrajinských dětí a žáků

z toho
55 348
uprchlíků (azylantů)

tedy
3 %
všech dětí a žáků jsou ukrajinští azylanti

Azylant je osoba, jíž byl udělen azyl, osoba s doplňkovou či dočasnou ochranou, či žadatel o azyl

Jak se situace změnila oproti roku 2024?

Mateřské školy

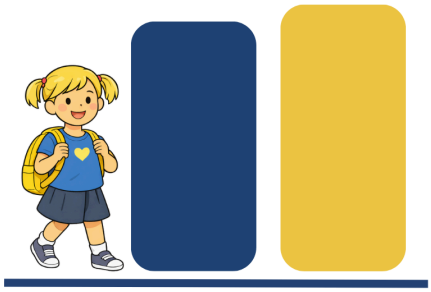

Mírný nárust

Počet uprchlíků: 6 047
Meziroční změna: +2,1 %
Přibylo: 123 dětí

Základní školy

Mírný pokles

Počet uprchlíků: 39 555
Meziroční změna: -0,4 %
Ubylo: 176 žáků

Střední školy

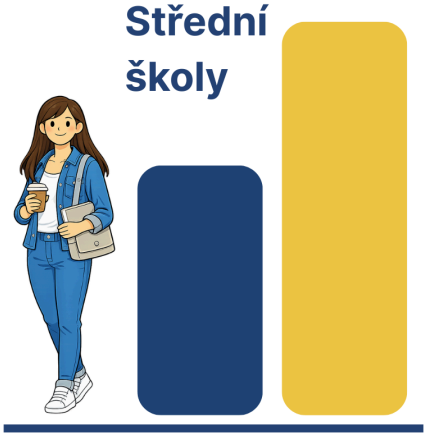

Prudký nárust

Počet uprchlíků: 9 381
Meziroční změna: +30,4 %
Přibylo: 2 188 žáků

Zdroj dat: Zahajovací výkazy ke školnímu roku 2025/26

Spolufinancováno Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

edu.cz

Název projektu: Datově-analytická podpora pro hodnocení a řízení vzdělávací soustavy ČR, Registrační č. projektu: CZ.02.02.XX/00/22_005/0002901

EduData si nachází své stálé uživatele

Uběhlo téměř půl roku od spuštění aplikace EduData, která přehledně zpřístupňuje významnou část dat každoročně sbíraných ze škol a školských zařízení. Aplikace, jež zobrazuje více než 9 000 proměnných z výkonových výkazů, si již našla své stálé uživatele.

Hned po spuštění aplikace 1. září 2025 jsme zaznamenali prudký nárůst návštěvnosti, která se následně postupně stabilizovala. V současnosti si EduData vytvořila pevné jádro pravidelných návštěvníků, kterým usnadňuje práci s daty MŠMT.

V aplikaci lze najít údaje o všech úrovních systému regionálního školství, například o počtech vzdělávaných, formách výuky, pedagogických i nepedagogických pracovnících, kapacitách škol či o školním stravování. Data je možné vyhledávat ve třech úrovních agregace: na úrovni ředitelství, druhu činnosti či pracoviště a lze je stáhnout pro další zpracování.

První měsíce provozu ukazují, že EduData si stabilně nachází své uživatele – převážně odbornou veřejnost, která přichází s konkrétní datovou potřebou.

Šetření wellbeingu žáků

Wellbeing žáků je dlouhodobou prioritou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Proto během února a března projekt IPs DATA realizuje celonárodní šetření, které zjišťuje, jak se žáci ve škole cítí a jaké faktory jejich wellbeing ovlivňují.

Důraz je kladen především na sounáležitost žáků se školou, na vztahy mezi žáky a učiteli a na rizikové jevy ve škole, jako je šikana nebo kyberšikana. Další zkoumanou oblastí je duševní zdraví žáků či prožívání stresu a schopnost ho zvládat.

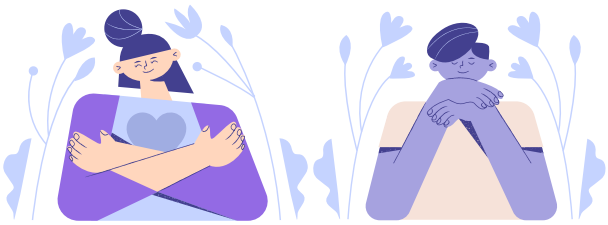

Účast přislíbilo 343 základních a středních škol. Šetření není plošné, v každé škole se ho účastní jen vybrané ročníky a třídy, jedná se o reprezentativní vzorek. Velký zájem ze strany škol potvrzuje, že wellbeing je dnes jedním z klíčových témat ve vzdělávání.

Výstupem dotazníkového šetření bude souhrnná analytická zpráva a přehledné infografiky s klíčovými zjištěními. Zapojené školy navíc získají zpětnou vazbu, která jim pomůže lépe porozumět vlastní situaci a porovnat se s ostatními. Následné analýzy by tak měly školám pomoci identifikovat konkrétní faktory, které pomohou wellbeing jejich žáků zlepšit.

DATOVÁ APLIKACE
EDUDATA

Co aplikace přináší?

- Přehledný a intuitivní **design**
- **Full-textové vyhledávání** datových proměnných
- Napojení na **rejstříková a územní data**
- Datové soubory vytvořené **v řádu vteřin až jednotek minut**
- Formát dat ke stažení **CSV** a **XLSX**
- **Rozcestník** metodických pokynů a formulářů výkonových výkazů
- Instruktážní **videomanuál** pro uživatele

Ideální nástroj pro efektivní analytickou práci s daty ve školství

220 výkonových výkazů
22 výkazů v časové řadě 10 let

108
vstupních souborů

13 GB
vstupních dat

9 000
unikátních metadatových popisů

6 600
řádků skriptového kódu v jazyce R

=

EduData

Budoucí spotřebitelé a investoři – vliv rodinného prostředí a školy

Sekundární analýza výsledků z PISA 2022

Finanční gramotnost

Analýza přináší další zjištění z Šetření PISA 2022, které zahrnovalo tři základní oblasti – peníze a transakce, plánování a hospodaření s financemi, riziko a výnos a finanční prostředí. V České republice se do testování zapojilo 2 213 žáků ze 418 škol. Dosažená úroveň finanční gramotnosti českých patnáctiletých žáků je přibližně stejná, jako před deseti lety. V posuzování zdatnosti žáků ve světě financí je analýza zaměřena především na plánování výdajů, sebedůvěru ve finančních záležitostech a spotřebitelské chování.

Finanční gramotnost je klíčová pro život v 21. století. V úrovni finanční gramotnosti žáků hraje významnou roli socioekonomický status jednotlivce i školy. Chlapci pak dosahují v průměru lepších výsledků než dívky. Ukázalo se, že žáci, kteří si vedou přehled o svých výdajích, porovnávají ceny a používají platební kartu, dosahují vyššího skóre v testu finanční gramotnosti. Naopak impulzivita, tlak vrstevníků a nezodpovědné nakupování se pojís horšími výsledky žáků. Náznaky finanční impulzivity nejsou mezi žáky ojedinělé, přiznává je až polovina testovaných. Žáci s vyšší úrovní finanční gramotnosti ale méně často podléhají impulzivnímu utrácení nebo vlivu vrstevníků. Finanční znalostia dovednosti tak mohou působit jako ochrana před unáhlenými rozhodnutími.

Bodový rozdíl v testu finanční gramotnosti mezi žáky, kteří na dané výroky odpověděli “nesouhlasím” a “souhlasím”

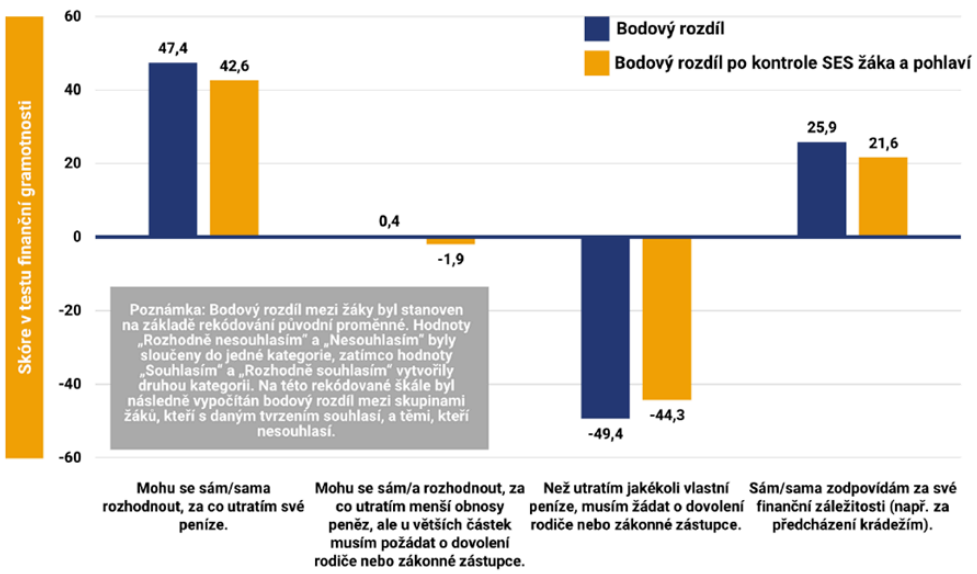

Analýzy a informační brožury

Sekundární analýza PISA 2022

Finanční gramotnost

Školy by měly finanční gramotnost systematicky rozvíjet napříč předměty, např. matematikou, ekonomikou, společenskými vědami a IT, a to zejména v případě žáků ze znevýhodněného prostředí. Školy mohou přispět k finančnímu vzdělávání žáků podporou aktivit v součinnosti s odborníky z praxe a zapojit do výuky investory, podnikatele a ekonomy. Finanční výchovu je potřeba zaměřit hlavně na posilování kritického myšlení a odolnost vůči sociálním tlakům. Ve výuce je pak třeba klást důraz na propojení teorie s praxí a simulace reálných situací.

Zvláštní pozornost by měla být věnována žákům z rodin s nižším socio-ekonomickým statusem, kteří mají často omezený přístup k neformálnímu vzdělávání v oblasti financí.

Rodiče žáků totiž hrají v rozvoji finanční gramotnosti žáků velice důležitou roli. Vedením otevřeného dialogu o penězích i zapojením dětí do hospodaření posilují jejich finanční gramotnost i sebevědomí. Žáci, kteří pak mají větší volnost v rozhodování o svých financích dosahovali lepších výsledků v testu finanční gramotnosti. Ideálním nástrojem je zde poskytování kapesného ve větších časových intervalech.

Pravděpodobnost souhlasu s výrokem oproti nejnižší gramotnostní úrovni

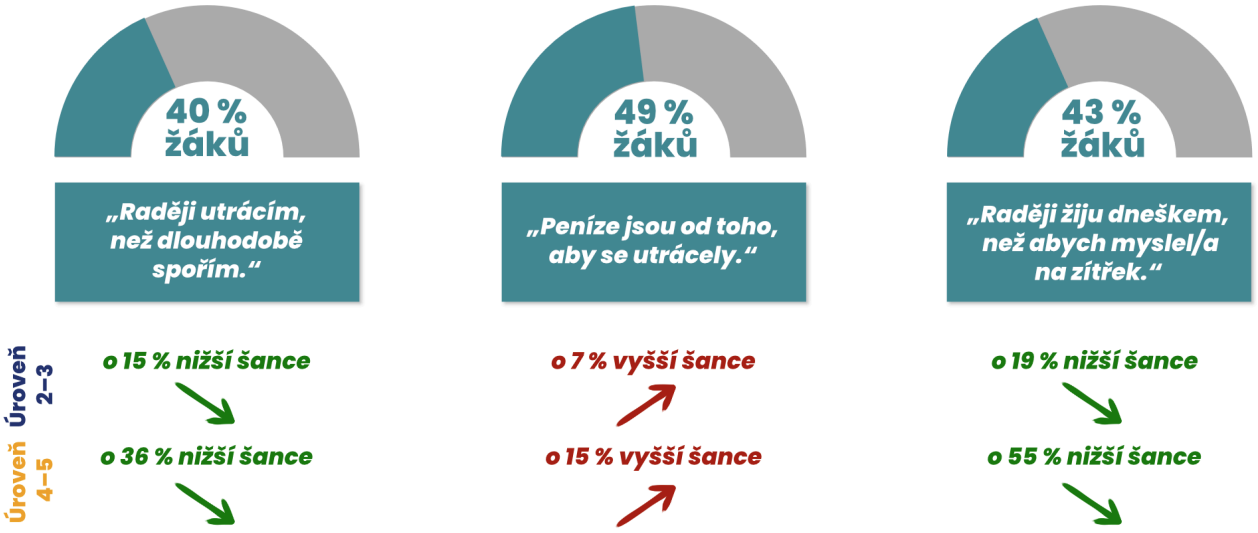

*Statistická šance (pravděpodobnost) **SOUHLASU** s výrokem oproti nejnižší gramotnostní úrovni 0–1 (dle logistického prediktivního model, PISA 2022).*

Hlavní doporučení

Rodiče by měli s dětmi mluvit o financích, a to především o rozpočtu, úsporách a plánování výdajů. Smysluplnost rozhovorů o financích je pak důležitější, než jejich četnost. Pravidelné kapesné v delších intervalech podporuje rozvoj návyků plánovat a spořit. Děti je třeba zapojit do správy jednoduchého účtu a být jim příkladem vlastním chováním. Větší autonomie v rozhodování dětí o finančních záležitostech vede k jejich lepší finanční gramotnosti i sebevědomí.

Je třeba propojovat finance s ostatními předměty v kontextu každodenního života žáků a využívat praktické a interaktivní metody a moderní technologie. Zároveň je třeba posilovat také kritické myšlení žáků a nechávat je diskutovat a spolupracovat v týmech. Je důležité zapojovat témata vlivu emocí na finanční rozhodování, vlivu reklamy a rizik impulzivního nakupování.

Kapesné jako nástroj pro rozvoj finanční gramotnosti

Chcete vědět více?
ips.data@msmt.gov.cz

Založeno na výsledcích prediktivního modelu (PISA 2022)

Žáci, kteří od rodičů dostávají **kapesné v delších intervalech**, mají významně lepší finanční gramotnost oproti žákům, kteří dostávají kapesné v kratším intervalu.

Kapesné pomáhá dětem **naučit se plánovat, spořit a nést odpovědnost za svá rozhodnutí**. Klíčem není výše kapesného, ale to, že dítě má vlastní prostředky, se kterými může **samostatně hospodařit.**

Kapesné by **NEMĚLO** být vnímáno pouze jako odměna za práci či za školní úspěchy, ale jako prostředek k **dlouhodobému rozvoji dovedností finanční gramotnosti.**

Žáci, kteří dostávají kapesné **denně či týdně, nebo ti, kteří dostávají kapesné jako odměnu za domácí práce**, vykazují obecně **nejnižší úroveň finanční gramotnosti.**

Průměrné kapesné u dětí ve věku 15–17 let v ČR je 1054 Kč měsíčně.

Univerzální výše kapesného však neexistuje! **Správnému hospodaření se žáci dokážou naučit jak na menších, tak i na větších částkách.** Důležité je, aby měli **vlastní prostředky**, se kterými mohou dlouhodobě plánovat a hospodařit.

„Mohu se sám/sama rozhodnout, za co utratím své peníze." **+43 bodů v testu finanční gramotnosti**

„Než utratím jakékoli vlastní peníze, musím žádat o dovolení rodiče." **-43 bodů v testu finanční gramotnosti**

„Sám/sama zodpovídám za své finanční záležitosti. (např. předcházení krádežím)" **+22 bodů v testu finanční gramotnosti**

- ☑ **Dávejte dětem kapesné v delších intervalech, podpoříte plánování.**
- ☑ **Umožněte jim plánovat výdaje samostatně, podpoříte zodpovědnost.**
- ☑ **Mluvte s dětmi o tom, jak peníze rozumně používat. Učte je přemýšlet.**

Zvídavost pomáhá překonat znevýhodnění

Sekundární analýza výsledků z PISA 2022 Tvůrčí myšlení

Sekundární analýza mezinárodního šetření PISA 2022 byla zaměřena na oblast tvůrčího myšlení a přináší detailní pohled na faktory, které formují výsledky českých žáků nejen v oblasti kreativity, ale i hojně diskutované oblasti socio-emočních dovedností. Jedním z nejzajímavějších zjištění je potvrzení faktu, že zejména hudební a výtvarné kroužky mají ve vzdělávání dětí své důležité místo.

Data ukazují zajímavou korelaci, kdy žáci pravidelně navštěvující umělecké mimoškolní aktivity dosahují lepších výsledků v testu matematiky. Zároveň však analýza upozorňuje na křehkou rovnováhu mezi rozvojem a přetížením. Pokud jsou žáci zapojení do kroužků každý den, může to jejich výkon naopak snižovat, neboť se projeví únava a nedostatek času na školní přípravu. Smyslem proto není žáky zahlcovat aktivitami, ale dát jim prostor pro rozvoj talentu, udržet energii k učení a zároveň jim dopřát odpočinek.

Důležitým faktorem je tradičně rodinné zázemí žáka a v případě tvůrčího myšlení tomu není jinak. Dlouhodobě se zabýváme tím, jak dětem z méně podnětného rodinného prostředí pomoci, a data z PISA 2022 nám potvrdila, že jednou z možných cest je prostá zvídavost či jiné socio-emoční dovednosti.

Ukazuje se, že zvídavé a houževnaté děti s rozvinutou představivostí dokážou své socioekonomické znevýhodnění efektivně překonat a ve vzdělávacích výsledcích dohánějí i spolužáky pocházející z podnětnějšího prostředí. Zvídavost totiž podporuje otevřenost k novým podnětům, kladení otázek a hlubší porozumění učivu, což následně zlepšuje bodové skóre například i v testech matematické a čtenářské gramotnosti.

Aby tento potenciál nezůstal nevyužitý, hrají naprosto klíčovou roli učitelé a způsob, jakým vedou výuku. Pokud je výuka redukována pouze na zapisování do sešitu, přirozená zvídavost mizí. Učitelé by měli ve třídách vytvářet prostředí, kde žádná otázka není špatná a kde je prostor pro diskusi. Právě tak lze předejít tomu, aby se zvídavost žáků oslabovala.

Sekundární analýza PISA 2022

Tvůrčí myšlení

Datově-analytická podpora pro hodnocení a řízení vzdělávací soustavy ČR (reg. č. CZ.02.02.XX/00/22_005/0002901)

Mezinárodní šetření PISA 2022

Oblast tvůrčího myšlení

VYBRANÁ ZJIŠTĚNÍ A DOPORUČENÍ

Chcete vědět více?
ips.data@msmt.gov.cz

Co nám analýzy ukázaly?

1 Žáci s vyšší mírou vytrvalosti dosahují v testu tvůrčího myšlení lepších výsledků než jejich vrstevníci s nižší úrovní této vlastnosti. Houževnatost umožňuje žákům pokračovat v práci i přes neúspěchy, soustředit se na složité problémy a hledat originální řešení.

2 Žáci, kteří vykazují vyšší míru představivosti a otevřenosti novým zkušenostem, dosahují v testu tvůrčího myšlení lepších výsledků než jejich vrstevníci s nižší mírou těchto vlastností. Zvláště pozitivní vliv byl zaznamenán u žáků s nižším socioekonomickým statusem, kterým tyto kompetence pomáhají kompenzovat nevýhody rodinného prostředí.

3 Zvídavost se ukazuje být silným prediktorem výsledků v testu tvůrčího myšlení. Žáci, kteří tuto vlastnost vykazují, dosahují lepších výsledků než jejich méně zvídaví vrstevníci. Zvídavost rozvíjí otevřenost k novým podnětům, podporuje kladení otázek a hlubší porozumění.

4 Zásadní roli hraje kázeň ve výuce. Žáci, kteří hodnotí např. kázeň v hodinách matematiky pozitivně, dosahují srovnatelných výsledků jako jejich vrstevníci z podnětnějšího rodinného prostředí, pokud ti vnímají výuku jako méně klidnou.

5 Možnost žáků vyjadřovat své myšlenky souvisí s kvalitou školního klimatu. Žáci, kteří uvádějí, že jim tato příležitost chybí, častěji docházejí do škol, které jsou podle hodnocení ředitelů charakterizovány horším klimatem. Prostor pro otevřenou komunikaci a sdílení názorů může být důležitým prvkem vnímání celkového prostředí školy.

Co mohou dělat školy a učitelé?

Učitelé by měli posilovat v žácích schopnost nevzdávat se po prvním nezdaru například podporou práce na dlouhodobějších projektech, oceňováním úsilí a vytvářením prostoru pro opakované zkoušení či vylepšování nápadů.

Učitelé by měli tyto charakteristiky cíleně rozvíjet napříč výukou například využíváním různorodých výukových metod, oceňováním originálních myšlenek a podporou bezpečného prostředí pro nápadité vyjadřování bez strachu z hodnocení.

Školy by měly cíleně vytvářet prostředí, které je otevřené otázkám, experimentování a přemýšlení „mimo rámec“, například prostřednictvím práce s otevřenými otázkami, oceňováním zájmu o věc a podporou diskuse. Takové prostředí posiluje nejen kreativitu, ale i dlouhodobý zájem o učení.

Je důležité, aby se ředitelé a učitelé škol snažili pro žáky vytvořit prostředí, ve kterém se mohou plně soustředit na výuku a jsou co nejméně rozptylováni narušováním kázně. K tomu může napomoci například spoluúčast žáků na tvorbě třídních pravidel.

Učitelé by se měli snažit vytvářet v hodinách prostředí, které podporuje možnost společné debaty nad zadanou látkou.

Vyzkoušejte vzdělávací programy Národního pedagogického institutu
npi.cz/vzdelavani

Spolufinancováno Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

edu.cz

Očima projektového koordinátora

Stanislav Volčík
Koordinátor klíčové aktivity Vybudování datové základny pro realizaci vzdělávacích analýz

Na ministerstvu školství působím od roku 2019, předtím jsem vedl analytický tým na Úřadu vlády. V roce 2022 podpořil tehdejší i současný ministr Robert Plaga myšlenku systematicky posílit analytické kapacity ministerstva. A tak jsme začali s kolegy připravovat projekt IPs DATA, který se na začátku roku 2023 rozběhl.

Nejdříve jsem v něm působil jako hlavní projektový manažer, dnes koordinuji klíčovou aktivitu zaměřenou na vybudování datové základny pro realizaci vzdělávacích analýz. Jsme poměrně velký a různorodý tým, složený z několika menších skupin – od datového modelu přes analytickou podporu až po národní šetření a trh práce. Fungujeme kompaktně, ale dokážeme spolupracovat napříč tématy.

Mezi klíčové výstupy našeho týmu určitě patří tři rozsáhlá dotazníková šetření. Již proběhlo šetření zaměřené na pedagogické pracovníky, k němuž vznikla řada analýz. Nyní probíhá šetření wellbeingu žáků. Oslovili jsme reprezentativní vzorek škol a žáků, který čítá více než 10 tisíc respondentů. Připravujeme šetření zaměřené na nejpočetnější skupiny žáků-cizinců.

Každoročně vydáváme analýzu o Ukrajincích ve vzdělávání a dlouhodobě se věnujeme platům a mzdám ve školství. Byli jsme první, kdo komplexně zpracoval data o přijímacích zkouškách.

Rozšiřujeme aplikaci EduDATA o data za rok 2025 v modulu výkonové výkazy a připravujeme doplnění nového modulu dat o zaměstnancích a mzdových prostředcích.

Významně jsme pokročili také v oblasti trhu práce. Přestože je kvůli legislativě složité propojovat data mezi resorty, podařilo se nám propojit data ze vzdělávání s trhem práce skrze výběrové šetření pracovních sil. Výstupy tak pomohou žákům při kariérním rozhodování.

Důležitou roli hraje i náš tým analytické podpory. Umíme reagovat na široké spektrum požadavků kolegů z jiných oddělení ministerstva. Máme radost, když kolegové chtějí spolupracovat. V únoru jsme pro ně uspořádali například webinář demografických projekcí, který přilákal přes 200 kolegů.

Když se ohlédnu zpět, projekt ušel velký kus cesty. Od budování týmu jsme se posunuli k systematickým výstupům s reálným dopadem a práce s daty se na ministerstvu stává běžnou součástí rozhodování. Chtěl bych moc poděkovat všem kolegům z týmu IPs DATA i ostatním kolegům z odboru školské statistiky a analýz – bez jejich práce, ochoty a týmového ducha by projekt nebyl tam, kde je dnes. Jsem rád, že můžu koordinovat právě takovou rozmanitou skupinu odborníků.

Výhled do roku 2035: Co čeká české školy?

Demografické projekce počtu dětí a žáků

Demografické projekce představují důležitý nástroj pro efektivní plánování kapacit škol s ohledem na populační vývoj a podporují evidence-based přístup ve vzdělávací politice. Analytici IPs DATA se jim proto dlouhodobě věnují. Připravili projekci krátkodobých i dlouhodobých výhledů do roku 2035 pro mateřské, základní a střední školy a projekci počtu obyvatel ve věku 0–29 let.

Data jsou zpracována v územním členění do úrovně krajů a okresů, v odůvodněných případech také do úrovně obcí s rozšířenou působností (u mateřských škol). Současný pokles plodnosti postupně povede ke snížení počtu dětí v mateřských školách a později i k poklesu počtu žáků na základních školách.

Rozcestník na demografické projekce pro mateřské, základní a střední škola a projekci počtu obyvatel ve věku 0–29 let.

Data však ukazují, že tento vývoj nebude územně rovnoměrný. Migrační úbytky související s nižší kvalitou života v oblastech bývalých Sudet mohou pokles počtu dětí a žáků dále prohloubit, zatímco ve velkých městech jejich atraktivita tento trend výrazně zmírní.

K vytvořeným aplikacím demografických projekcí proběhl v únoru vzdělávací webinář pro zaměstnance MŠMT. Analytici IPs DATA představili více než 200 účastníkům moderní vizualizační nástroje (ArcGIS, R Shiny), které umožňují snadný výběr, zobrazení i stažení dat. Vysvětlili také důvody, proč není vždy možné zpracovávat data až na úroveň obcí s rozšířenou působností.

Na praktické ukázce také předvedli, jak lze z dat vygenerovaných v aplikaci vytvořit například odhad budoucího vývoje počtu žáků na 1. a 2. stupni základních škol. Představili tak nástroje a postupy, díky nimž kolegyně a kolegové mohou využívat nově dostupná data při své práci.

Aplikace demografických projekcí nyní zpřístupňujeme i zájemcům mimo zaměstnance MŠMT.

Projekce počtu osob ve věku 0-29 let

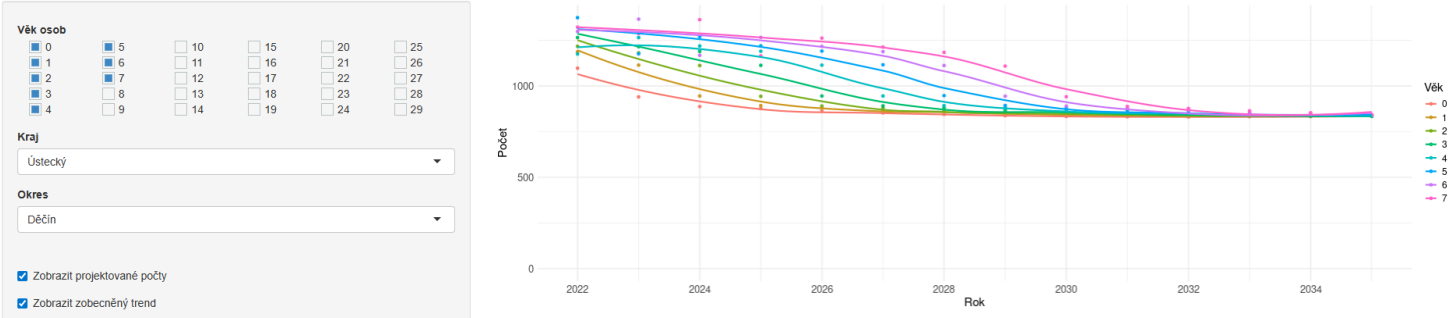

Proběhlý odborný panel

Výsledky českých žáků v šetření PISA 2022 a možnosti rozvoje jejich potenciálu

Dne 20. listopadu 2025 jsme na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy uspořádali již osmý odborný panel. Analytici a odborníci na vzdělávání se zabývali výsledky českých žáků v mezinárodním šetření PISA 2022. Program byl rozdělen do tří tematických bloků doplněných panelovými diskusemi. Pozornost byla věnována především matematické a finanční gramotnosti a tvůrčímu myšlení.

Socioekonomický status jako klíčový faktor

Z nových dat vyplývá, že významný vliv na bodové skóre ve všech sledovaných gramotnostech má socioekonomický status žáků. Žáci z méně podnětného prostředí dosahují nižších výsledků, mají menší sebedůvěru a častěji jim i chybí podpora ze strany rodičů.

Na konkrétní rozdíly, které socioekonomický status vytváří, upozornil hned v úvodním bloku Josef Basl, vedoucí oddělení mezinárodních šetření České školní inspekce. V České republice dosáhli zvýhodnění žáci v průměru o 116 bodů lepšího výsledku než jejich vrstevníci se znevýhodněným domácím zázemím. Tento rozdíl odpovídá v českém kontextu přibližně třem letům školní docházky a dlouhodobě se ho nedaří snižovat.

Ze sekundárních analýz vyplývá, že důležitou roli hraje vztah žáků ke škole. „Napříč studiemi se sounáležitost objevuje jako faktor, který může přispět k lepším výsledkům testů v matematické gramotnosti. Výrazně pak pomáhá žákům se socioekonomickým znevýhodněním," uvedl během svého výstupu Aleš Macháček, analytik IPs DATA.

Simulace a modelové hry patří k nejefektivnějším metodám učení. Stejně dobře fungují i při rozvoji finanční gramotnosti v rámci průřezových témat.

Zapojte finanční témata do výuky průřezově

Matematika

- Složené úročení, splátky úvěrů, rozpočty.
- Výpočty RPSN, porovnání půjček a spoření.
- Práce s reálnými ceníky a výpočty návratnosti investic.

Občanská výchova | ZSV

- Práva spotřebitele, smlouvy, daně, rozpočet domácnosti.
- Debaty o reklamě, tlaku okolí a odpovědnosti za finance.
- Simulace reálných životních situací.

Informatika | ICT

- Online bankovnictví, digitální bezpečnost, kyberpodvody.
- Simulace nákupů a finančních transakcí v online prostředí.

Zeměpis

- Ceny ve světě, inflace, měny, mezinárodní trh.
- Životní náklady v různých regionech.
- Rozpočty domácností v různých zemích.

V následné diskusi panelisté probírali konkrétní kroky ministerstva a dalších institucí, které zmírňují nerovnosti mezi žáky. Na ministerstvu školství bylo například v roce 2025 schváleno indexové financování jako nástroj podpory pro přibližně 10 % škol s nejvyšším podílem znevýhodněných žáků.

Finanční gramotnost

Druhý blok byl věnován finanční gramotnosti. Čeští žáci sice dosahují podobných výsledků jako během posledního měření v roce 2012, přibývá však žáků, kteří nedosahují ani základní úrovně. Nejzávaznější je situace u žáků středních odborných škol bez maturity, kteří mají vyšší sklon k impulzivnímu finančnímu chování a kladou obecně nižší důraz na zodpovědný přístup k financím. V budoucnu tak mohou být více ohroženi finančními problémy.

Analytik Jakub Lysek vysvětlil, že je důležité, aby se žáci identifikovali s rolí aktivního „správce peněz“, aby pro ně finanční svět nebyl cizí a složitý. Rodiče s nižším vzděláním a nižším socioekonomickým statusem však výdaje svých dětí více kontrolují.

„Pokud bude dítě cítit větší důvěru od rodičů, bude se cítit sebevědomější při nakládání se svými financemi, což se může pozitivně projevit i na výsledcích z testu finanční gramotnost,“ přiblížil Lysek.

Významnou roli hraje také způsob vyplácení kapesného. Výsledky sekundární analýzy šetření PISA 2022 ukazují, že delší intervaly vyplácení (například měsíční nebo roční), pozitivně ovlivňují bodové skóre v testu finanční gramotnosti. Krátké intervaly (denní či týdenní) naopak najdeme spíše u žáků s nízkou úrovní finanční gramotnosti a u těch, kteří impulzivně utrácejí.

Třetí blok byl věnován tvůrčímu myšlení. Data ze sekundární analýzy prezentovaná Michalem Soukopem odhalila, že zvídavost může pomáhat vyrovnávat rozdíly ve výsledcích žákům z méně podnětného rodinného prostředí. Podobný efekt má i představivost, houževnatost a dobrodružnost. V diskusi se odborníci zaměřili na to, jak mohou učitelé a školy tyto charakteristiky cíleně rozvíjet a posilovat tak potenciál svých žáků.

Pozvánka na 9. odborný panel

Nerovnosti ve vzdělávání napříč životem: od předškoláka k dospělému

Ve čtvrtek 19. března 2026 proběhne již 9. odborný panel projektu IPs DATA. Tentokrát se zaměříme na nerovnosti ve vzdělávání a jejich dlouhodobé dopady na výsledky dětí a žáků ve školách i na úroveň gramotnosti dospělé populace. Cílem panelu je představit datové nástroje, analytické přístupy a klíčová zjištění, která pomáhají identifikovat hlavní faktory utvářející vzdělanostní nerovnosti.

Dopolední část bude věnována regionálnímu školství. Analytici IPs DATA představí novou analýzu nerovností, dostupné datové zdroje i interaktivní dashboardy. Pozornost se zaměří například na přístup k předškolnímu vzdělávání, průchod vzdělávacím systémem, vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, školní klima i evaluaci škol. Téma nerovností propojíme také se Strategií 2030+.

Pozvánku na odborný panel s programem najdete na našem projektovém facebooku

Dopolední blok uzavře panelová diskuse se zástupci MŠMT a akademického i neziskového sektoru. Odborníci budou mimo jiné diskutovat o efektivní formě komunikace výsledků směrem ke školám, zřizovatelům a dalším institucím a o jejich datových potřebách.

Během odpolední části budou prezentovány výsledky mezinárodního šetření PIAAC zaměřeného na úroveň dovedností dospělé populace. Představeny budou analýzy podle věku, vzdělání a dalších faktorů i výsledky statistických modelů funkční gramotnosti. Následná diskuse otevře téma celoživotního učení, rekvalifikací, digitálních dovedností i zaměstnatelnosti a jejich vlivu na vzdělávací politiku.

Máte o odborný panel zájem a nestihli jste se na něj přihlásit? Připojte se k nám 19. března online!

Inspirace z Polska: když data propojují vzdělávání a trh práce

Na začátku prosince se část týmu IPs DATA vydala na pracovní cestu do Polska. Cílem návštěvy bylo vzájemné sdílení zkušeností z práce s daty ze vzdělávání s kolegy z Ministerstva národního vzdělávání a z Educational Research Institute.

Jednou z největších inspirací byl polský systém sledování kariér absolventů. V Polsku každý žák při vstupu do vzdělávacího systému získá unikátní identifikátor, díky němuž mohou analytici sledovat jeho vzdělávací a profesní dráhu v čase. Školská data jsou navíc propojena s dalšími registry, například registrem sociálního pojištění či databázi vysokého školství, což umožňuje lépe analyzovat návaznost vzdělávání na uplatnění na trhu práce.

Data o polských absolventech jsou sbírána po jednom, dvou a pěti letech od ukončení studia. Školy a jejich zřizovatelé tak mají k dispozici důležité informace, které jim pomáhají reagovat na aktuální potřeby na trhu práce. Zpětná vazba jim umožňuje flexibilně přizpůsobovat i nabídku vzdělávacích oborů.

Prostřednictvím Centrální databáze vzdělávání navíc každá škola dostává personalizovaný report. Ten obsahuje mimo jiné i srovnání s podobnými školami. Analytici tak reagují na potřeby ředitelů, kteří mají zájem o data ukazující jejich pozici v širším kontextu vzdělávací soustavy.

Polským kolegům jsme v rámci výměny zkušeností představili aplikaci EduData, která zpřístupňuje uživatelům všechna data ze školských výkonových výkazů. Kolegové ocenili především rozsah dat, která MŠMT poskytuje široké veřejnosti. Zahraniční cesta tak byla velmi přínosná pro obě strany a položila základy pro další spolupráci.

Na čem nyní pracujeme

Je pro nás důležité, aby data ze školství nebyla jen sbírána a shromažďována, ale sloužila jako skutečná opora pro rozhodování, metodiku i každodenní praxi ve vzdělávání. Proto v projektu IPs DATA v tuto chvíli připravujeme mnoho dalších výstupů, které propojují analytické know-how s potřebami úřadů, zřizovatelů škol i samotných ředitelů a pedagogů. Níže vám přinášíme pár příkladů, čemu se právě věnujeme.

V současné době pracujeme na vývoji aplikace umožňující žákům a studentům propojit jejich studijní preference s reálnými možnostmi studia a následným uplatněním na trhu práce. Unikátnost řešení spočívá v datovém ukotvení. Systém plně integruje mezinárodní klasifikace (jako jsou ISCED a ISCO) a kombinuje je s aktuálními daty o českém vzdělávacím systému a dynamice trhu práce v ČR. Výsledkem bude personalizovaný nástroj snižující riziko studijní neúspěšnosti a optimalizující přechod absolventů do praxe.

Ve spolupráci s oddělením statistického výkaznictví připravujeme metodické infografiky pro pracovníky správních úřadů, škol a školských zařízení k podpoře při zpracování každoročních statistických výkazů. Na základě poznatků ze sběru dat z výkonových výkazů z podzimu roku 2025 jsme vytvořili seznam nejčastějších chyb a dotazů, které se při vyplňování objevují. Infografiky přináší návod, jak výkazy správně zpracovávat, bližší informace o jednotlivých výkazech a QR kódy s odkazem na užitečné dokumenty.

Součástí naší práce je také komunikace výstupů směrem k odborné i široké veřejnosti. Usilujeme o to, aby data byla srozumitelná a využitelná v praxi, proto je pravidelně zpracováváme do přehledných infografik, které jasně ukazují klíčová zjištění v souvislostech. Infografiky pak doplňují analýzy na webu **EDU.cz** i na našem projektovém **facebooku**. V následujícím období tak nadále budeme sdílet příspěvky o aktuálních tématech, která ve vzdělávání rezonují.

Jak náš tým podporuje ostatní útvary ministerstva – od interaktivních dashboardů přes metodické návody až po komplexní analytické podklady pro strategická rozhodování, se můžete dočíst v následujícím článku Pět podob datově-analytické podpory.

Pět podob datově-analytické podpory

Interní datově-analytický tým opět ukazuje, jak pestrá může být jeho podpora ostatním útvarům ministerstva. Od tvorby interaktivních nástrojů přes metodické vedení až po analytické podklady pro strategická rozhodování – jejich práce má mnoho tváří. V tomto článku vám představujeme pět aktuálně řešených potřeb, jejichž dokončení očekáváme v průběhu jara.

1. Interaktivní přehled podpůrných opatření

Získat ucelený přehled o poskytování podpůrných opatření (PO) v kontextu charakteristik dětí a žáků, škol a školských poradenských zařízení je dlouhodobou výzvou. Proto vzniká interaktivní dashboard, který nabídne komplexní pohled na tuto problematiku. Díky vizualizacím a možnostem různorodých filtrů nástroj zobrazí vývoj počtu PO v čase napříč kraji i školami a umožní sledovat jejich regionální rozložení. Kolegové z oddělení speciálního vzdělávání tak rychle získají hlubší vhled do fungování celého systému podpory.

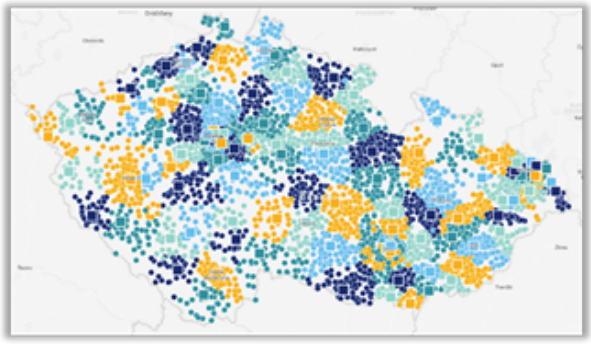

2. Aktualizovaná mapa spádovosti škol a pedagogicko-psychologických poraden

V rámci pokračování v nastavování spádovosti a na základě zpětné vazby od zřizovatelů a pedagogicko-psychologických poraden (PPP) byla aktualizována interaktivní mapa spádovosti. Ta primárně slouží odborníkům z krajských úřadů a PPP k ověření správného přiřazení škol ke spádovým poradnám. Obsahuje také základní data o počtech žáků, která pomáhají lépe vyhodnotit nastavení spádovosti. Ačkoliv mapa není právně závazná, představuje klíčový analytický a metodický podklad, který je využíván při přípravě návrhů opatření obecné povahy.

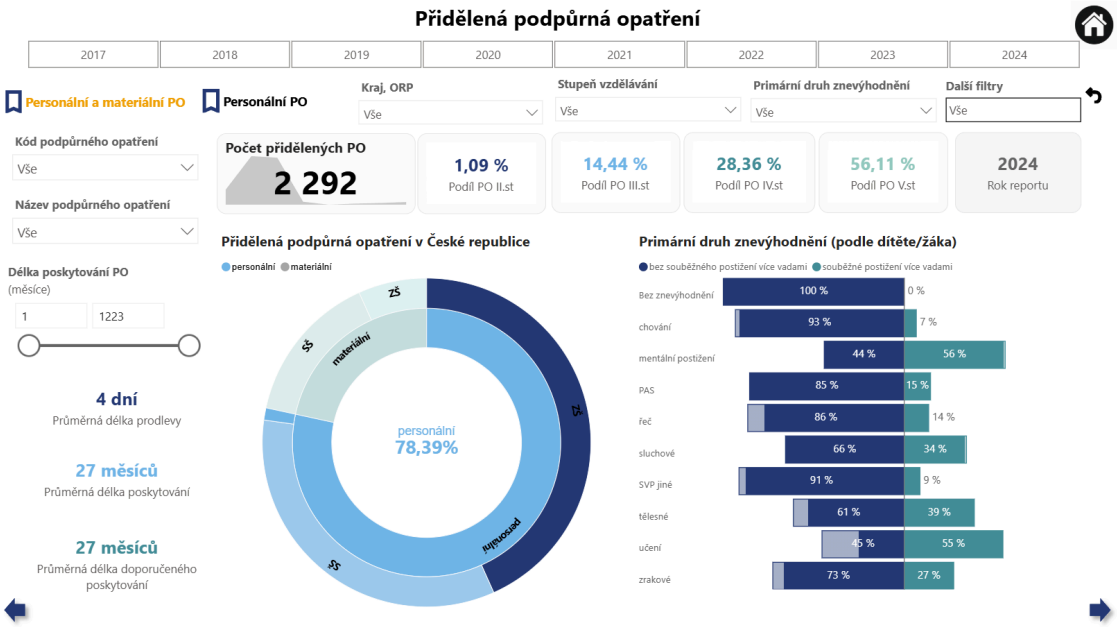

3. Analýza nákladů přímo řízených organizací ústavní a ochranné výchovy

Aby bylo možné efektivně připravit budoucí legislativu a standardizaci v systému přímo řízených organizací ústavní a ochranné výchovy, je zapotřebí kvalitních dat. Cílem této aktivity je proto ucelená analýza nákladů na nepedagogické pracovníky a provozních i investičních výdajů za posledních deset let. Výstupy, určené primárně pro oddělení rovného přístupu ke vzdělávání a ústavní výchovy, pomohou porovnat jednotlivé organizace a najít prostor pro efektivnější nastavení jejich nákladů.

4. Monitorovací rámec vzdělávací soustavy

Pravidelná aktualizace Monitorovacího rámce je klíčová pro sledování dlouhodobých trendů ve vzdělávání. V rámci jarní revize dochází k úpravě ukazatelů pro střední vzdělávání a zaměstnance v regionálním školství. Data jsou nově vizualizována na portálu Vzdělávání v datech, kde umožňují sledovat vývoj na úrovni jednotlivých krajů a poskytují tak cenný podklad pro strategické plánování.

5. Podpora pro vykazování doplňkové činnosti středních škol

Tato činnost je skvělou ukázkou flexibility datové podpory. Původním cílem bylo zmapovat doplňkovou činnost, jako jsou rekvalifikační či odborné kurzy, které střední školy vykazují. Analýza dat však odhalila, že školy vykazují tyto údaje nejednotně. Tým proto nejprve podpořil úpravu tohoto výkazu a související metodiky. Teprve po sběru kvalitnějších dat v budoucnu bude možné naplnit původní analytický záměr.

Představené projekty jasně ukazují, jak široký je záběr a přínos datově-analytické podpory na ministerstvu. V těchto dnech navíc začínáme s řešením nových potřeb na následující období a o výsledcích vás budeme opět informovat v dalších newsletterech.

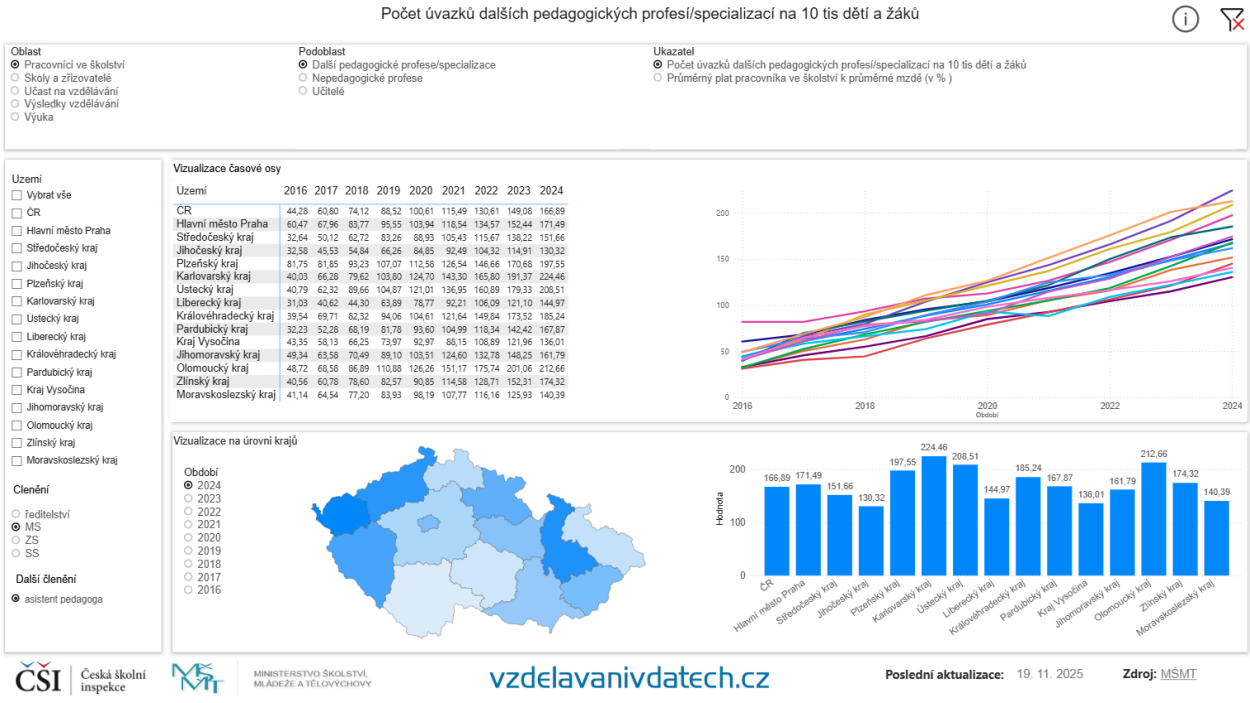

Území	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
ČR	44,28	60,80	74,12	88,52	100,61	115,49	130,61	149,08	166,89
Hlavní město Praha	60,47	67,96	83,77	95,55	103,94	118,54	134,57	152,44	171,49
Středočeský kraj	32,64	50,12	62,72	83,26	88,93	105,43	115,67	138,22	151,66
Jihočeský kraj	32,58	45,53	54,84	66,26	84,85	92,49	104,32	114,91	130,32
Plzeňský kraj	81,75	81,85	93,23	107,07	112,58	126,54	146,66	170,68	197,55
Karlovarský kraj	40,03	66,28	79,62	103,80	124,70	143,30	165,80	191,37	224,46
Ústecký kraj	40,79	62,32	89,66	104,87	121,01	136,95	160,89	179,33	208,51
Liberecký kraj	31,03	40,62	44,30	63,89	78,77	92,21	106,09	121,10	144,97
Královéhradecký kraj	39,54	69,71	82,32	94,06	104,61	121,64	149,84	173,52	185,24
Pardubický kraj	32,23	52,28	68,19	81,78	93,60	104,99	118,34	142,42	167,87
Kraj Vysočina	43,35	58,13	66,25	73,97	92,97	88,15	108,89	121,96	136,01
Jihomoravský kraj	49,34	63,58	70,49	89,10	103,51	124,60	132,78	148,25	161,79
Olomoucký kraj	48,72	68,58	86,89	110,88	126,26	151,17	175,74	201,06	212,66
Zlínský kraj	40,56	60,78	78,60	82,57	90,85	114,58	128,71	152,31	174,32
Moravskoslezský kraj	41,14	64,54	77,20	83,93	98,19	107,77	116,16	125,93	140,39

Infografiky k přijímacímu řízení na SŠ

V průběhu února jsme vám přinášeli skrze projektový facebook aktuální infografiky k přihláškám do přijímacího řízení na SŠ. Zaměřili jsme se na všechny typy škol v jednotlivých krajích. Přes 150 tisíc uchazečů podalo od 1. do 20. února více než 415 tisíc přihlášek. Mezi nejoblíbenější obory patří obchodní akademie, IT nebo mechanik opravář motorových vozidel.

Infografiky k přijímacímu řízení na střední školy najdete na facebooku

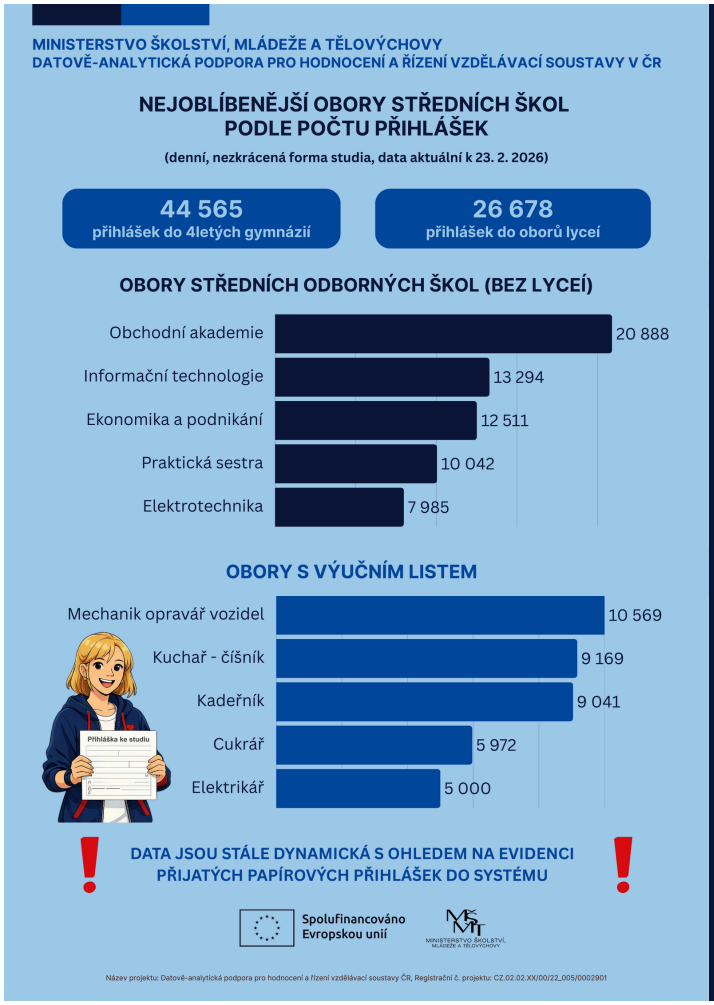

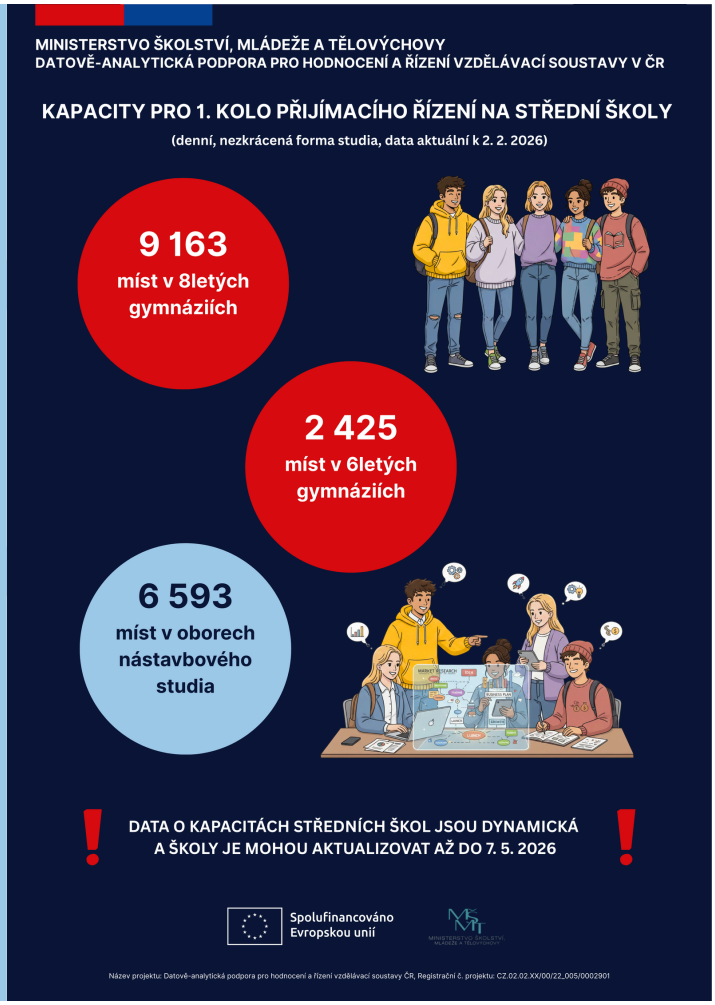

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
DATOVĚ-ANALYTICKÁ PODPORA PRO HODNOCENÍ A ŘÍZENÍ VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY V ČR

AKTUÁLNÍ POČET UCHAZEČŮ 1. KOLA PŘIJÍMACÍHO ŘÍZENÍ NA STŘEDNÍ ŠKOLY

(denní, nezkrácená forma studia, data aktuální k 23. 2. 2026)

147 904
uchazečů podalo

406 691
přihlášek do denního nezkráceného studia

Pokud uchazeč podal více přihlášek do různých oborů, je v rámci každé kategorie vzdělání započítán jednou.

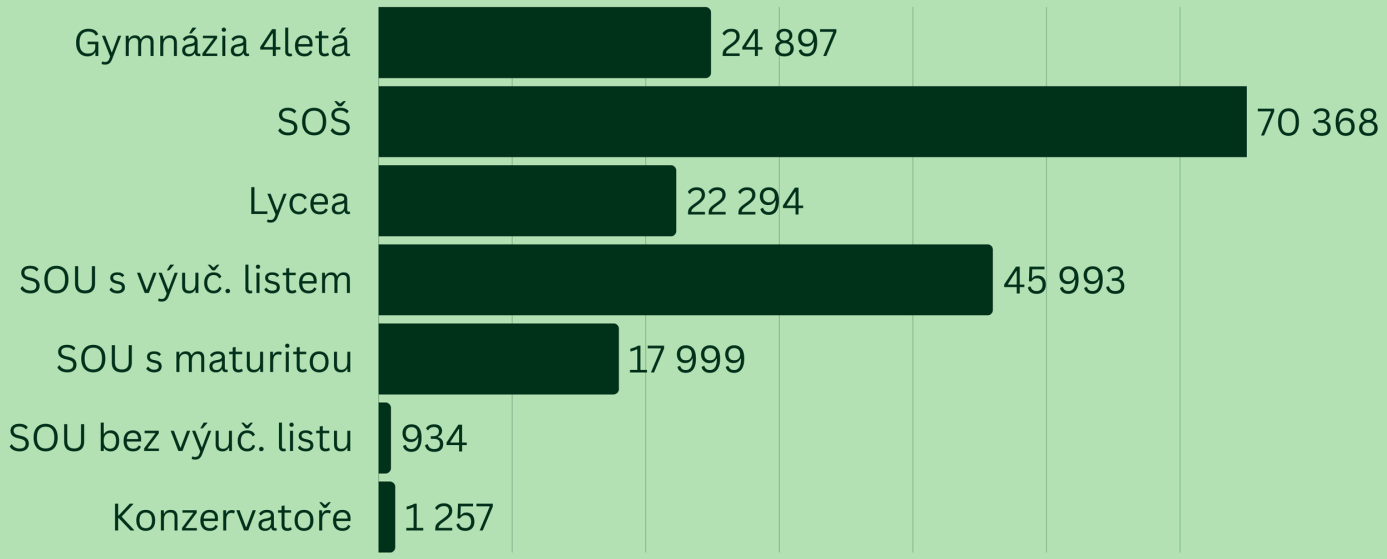

DATA JSOU STÁLE DYNAMICKÁ S OHLEDEM NA EVIDENCI PŘIJATÝCH PAPÍROVÝCH PŘIHLÁŠEK DO SYSTÉMU

Spolufinancováno Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Název projektu: Datově-analytická podpora pro hodnocení a řízení vzdělávací soustavy ČR, Registrační č. projektu: CZ.02.02.XX/00/22_005/0002901

KAPACITY PRO 1. KOLO PŘIJÍMACÍHO ŘÍZENÍ NA STŘEDNÍ ŠKOLY

(denní, nezkrácená forma studia, data aktuální k 9. 2. 2026)

STŘEDNÍ ODBORNÁ UČILIŠTĚ S VÝUČNÍM LISTEM

46 150
míst ve středních odborných učilištích s výučním listem

DATA O KAPACITÁCH STŘEDNÍCH ŠKOL JSOU DYNAMICKÁ A ŠKOLY JE MOHOU AKTUALIZOVAT AŽ DO 7. 5. 2026

Spolufinancováno Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Název projektu: Datově-analytická podpora pro hodnocení a řízení vzdělávací soustavy ČR, Registrační č. projektu: CZ.02.02.XX/00/22_005/0002901

Kontakty

IPs DATA

Poskytujeme datově-analytickou podporu jednotlivým útvarům ministerstva.
Přispíváme k tvorbě politiky založené na důkazech.

ŘÍZENÍ PROJEKTU

Hana Jelínková
Hlavní manažerka projektu
hana.jelinkova@msmt.gov.cz

EVALUACE PROJEKTU

Lenka Růžičková
Evaluátorka projektu
lenka.ruzickova2@msmt.gov.cz

ODDĚLENÍ ANALYTICKÉ PODPORY A PROJEKTOVÝCH VÝSTUPŮ

Stanislav Volčík
Vedoucí oddělení
stanislav.volcik@msmt.gov.cz

DATOVÝ MODEL

Ondřej Smolík
Hlavní programátor
a koordinátor datového modelu
ondrej.smolik@msmt.gov.cz

Tomáš Smolík
Programátor
tomas.smolik@msmt.gov.cz

DATOVĚ-ANALYTICKÁ PODPORA

Markéta Molinek
Koordinátorka datově-analytické podpory
marketa.molinek@msmt.gov.cz

Marta Mecnerová
Analytička
marta.mecnerova@msmt.gov.cz

Karolína Zichová
Analytička
karolina.zichova@msmt.gov.cz

Daniel Saifrt
Analytik
daniel.saifrt@msmt.gov.cz

Jiří Korbel
Analytik
jiri.korbel@msmt.gov.cz

KOMUNIKACE A VNĚJŠÍ VZTAHY

Barbora Novotná
Datová žurnalistka
barbora.novotna@msmt.gov.cz

ODDĚLENÍ NÁRODNÍCH ANALÝZ

Barbora Večerková
Vedoucí oddělení
barbora.vecerkova@msmt.gov.cz

Ondřej Nývlt
Analytik, design výzkumu, trh práce a demografický vývoj
ondrej.nyvlt@msmt.gov.cz

Silvie Příhodová
Analytička, metody a design výzkumu
silvie.prihodova@msmt.gov.cz

Jitka Konrádová
Analytička, datová specialistka
jitka.konradova@msmt.gov.cz

Štěpán Havel
Analytik
stepan.havel@msmt.gov.cz

Marta Sobková
Analytička
marta.sobkova@msmt.gov.cz

Barbora Koutná
Analytička
barbora.koutna@msmt.gov.cz

ODDĚLENÍ SEKUNDÁRNÍCH ANALÝZ

Daniel Marek
Vedoucí oddělení
daniel.marek@msmt.gov.cz

Jakub Lysek
Seniorní analytik
jakub.lysek@msmt.gov.cz

Aleš Macháček
Analytik
ales.machacek@msmt.gov.cz

Michal Soukop
Analytik
michal.soukop@msmt.gov.cz

Eva Lebedová
Analytička
eva.lebedova@msmt.gov.cz

Markéta Zapletalová
Analytička
marketa.zapletalova@msmt.gov.cz

SPRÁVA PROJEKTU

Jitka Navrátilová
Finanční manažerka projektu
jitka.navratilova@msmt.gov.cz

Simona Havlíčková
Asistentka projektu
simona.havlickova@msmt.gov.cz